

معرفی قطار شهری کرج و حومه :

مقدمه :

شهر کرج که در سال ۱۳۳۵ با ۱۴۰۰۰ نفر جمعیت در حقیقت شهرکی کوچک و مصفا و دارای زیرساخت های ساده ولی متناسب با نیاز خود بود ناگهان به گونه ای انفجار آمیز به شهری مترکم و پرجمعیت مبدل گشت به نحوی که هم اکنون با جمعیتی حدود ۱,۴۰۰,۰۰۰ نفر که کماکان نیز در حال افزایش می باشد ، انتظار می رود در سال ۱۴۰۴ به ۲,۲۰۰,۰۰۰ نفر بالغ گردد. و با سرعت اعجاب انگیزی جمعیت جذب نموده و متأسفانه، شبکه راهها و شوارع آن نتوانستند همزمان با این افزایش، توسعه و گسترش یابند، لاجرم در حال حاضر وسایط نقلیه همگانی جوابگوی تعدد فزآینده مسافران نخواهند بود و ناگزیر به شبکه ضعیف راهها و خیابانهای این شهر فشار مضاعفی را تحمیل و مسایل اجتماعی بسیار زیادی را ایجاد نموده است.

لذا شهر کرج بنابه دلایل مشروح ذیل حتی با وجود برنامه توسعه شهری قادر به تأمین نیازهای جمعیتی خود نخواهد بود:

✚ عدم وجود زیرساخت های شهری.

✚ عدم معابر کافی برای جابجائی و تردد شهروندان بدلیل گرانی زمین جهت تعریض معابر .

✚ عوامل محدود کننده رشته کوه های البرز در شمال، اتوبان تهران قزوین در جنوب و رودخانه کرج در شرق.

متأسفانه یکی از شریانهای اصلی حرکتی در این شهر، یک خیابان کم عرض در قیاس با حجم ترافیک عبوری به نام خیابان شهید بهشتی است که در ساعات اوج به دلیل فقدان پیکربندی صحیح و کافی، موجب قفل های ترافیکی گردیده که از این طریق خسارات بسیاری همچون آلودگی هوا، اتلاف وقت و فشار های روحی بر شهروندان وارد خواهد نمود .

انتخاب قطار شهری بعنوان گزینه برتر:

خاطر نشان می سازد، اصولی ترین روش حل معضل فوق الاشاره مطالعات جامع حمل و نقل ترافیک است که هم اکنون شهر کرج فاقد چنین مطالعاتی بوده و ناگزیر حل موضعی مشکلات عبور و مرور و ترافیکی ، در حال حاضر تنها راه حل ممکن می باشد. بدیهی است که راه حل های مقطعی عاری از عوارض جانبی و مشکلات بعدی نخواهند بود .

با عنایت به مراتب فوق تصریح می گردد ، سازمان قطار شهری کرج و حومه که به عنوان راه گشای بنیادین و تنها رکن اصلی بر طرف نمودن معضل ترافیکی کرج معرفی شده گزینه ای شایسته و مناسب به منظور رفع ناهمواریهای مزبور خواهد بود.

شهر کرج در حال حاضر بغیر از تهران چهارمین شهر پرجمعیت کشور بوده که روند گذشته نشان می دهد این شهر از سال ۱۳۳۵ تاکنون با توجه به موقعیت همجوار بودن آن با تهران، رشد سریع پیدا کرده و از ردیف هفتادم جمعیت شهر در سال مذکور به ردیف چهارم در سال ۱۳۸۰ با جمعیت ۱/۳۰۰/۰۰۰ نفر رسید است.

با توجه به جمعیت ساکن در حوزه شهر کرج بزرگ و همچنین جمعیت شهرکهای اقماری آن جهت اشتغال و دریافت خدمات مختلف که همه روزه در سطح این شهر تردد دارد معابر مرکزی شهر را با عبور و مرور سنگین مواجه نموده است و در بعضی از مسیرها در اغلب ساعات روز، ترافیک سنگین و راهبندانهآ آزاددهنده می باشد که نتایج مطالعات بعمل آمده مهندسیین مشاور به تفصیل و به استناد آمار و ارقام مؤید نیاز کرج بر ضرورت تسریع احداث قطار شهری می باشد. مطالعات امکان سنجی احداث قطار شهری کرج و حومه که با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت گرفته در ابتدای سه ماهه اول سال ۸۲ به انجام رسید که کلیات آن در جلسه مورخه ۸۲/۳/۲۱ شورای ترافیک استان تایید گردید و در جلسه مورخه ۸۲/۵/۸ کمیته فنی شوراییالی ترافیک شهرهای کشور، ۲۵ کیلومتر آن به تصویب رسیده و سرانجام این امر در تاریخ ۸۲/۷/۹ به تصویب نهائی شوراییالی ترافیک شهرهای کشور رسید. براساس مطالعات انجام شده معیار ضرورت استفاده از قطار شهری وجود حداقل ۱۰۰۰۰ نفر مسافر در جهت غالب در ساعت اوج ترافیک است و در افق طرح در برخی مسیر ها این میزان به بیش از ۱۵۰۰۰ و

حتی ۳۰۰۰۰ نفر مسافر در جهت غالب در ساعت اوج خواهد رسید که اجرای این طرح علاوه بر کاهش ترافیک و آلودگی هوا، افزایش بازدهی روحی شهروندان و نظم در رفت و آمد و غیره، آثار اقتصادی فراوانی را به شرح ذیل دنبال خواهد داشت:

- + کاهش زمان تردد تا ۴۰٪
- + کاهش مصرف بنزین تا ۶۰٪
- + کاهش گازوییل تا ۵۰٪
- + کاهش کلی هزینه های فوت، جرح و تصافات تا ۳۵٪
- + کاهش کلی هزینه های مالی و منابع انرژی تا ۶۰٪

تاریخچه سازمان قطار شهری کرج و حومه :

- + سازمان قطار شهری کرج در سال ۱۳۸۰ تاسیس شد.
- + نتیجه مطالعات مشاوران منتخب حاکی از نیاز مبرم شهر کرج به احداث ۶۰ الی ۶۵ کیلومتر سیستم ریلی علاوه بر ۱۵ کیلومتر خط ۱ قطار سریع السیر کرج-گلشهر بوده که پس از بررسی های لازم در جلسات متعدد شورایی عالی ترافیک استان و کمیته فنی شورای عالی ترافیک شهرهای کشور به تصویب رسید.
- + هماهنگی های لازم در خصوص ادامه عملیات اجرایی **قطار سریع السیر کرج - گلشهر** (خط ۱) با شرکت متروی تهران صورت پذیرفت که در نهایت بهره برداری از این خط در اسفندماه سال ۱۳۸۳ آغاز گردید.
- + طراحی های خط ۲ در سال ۱۳۸۳ شروع و پس از اتمام آن عملیات اجرایی این خط نیز در سال ۱۳۸۴ آغاز شد.

معرفی خطوط قطار شهری کرج و حومه :

نام خط	وضعیت منصوبه		وضعیت خط			تعداد ایستگاه				
	شورای عالی ترافیک استان	شورای عالی ترافیک شهرهای کشور	در دست مطالعه	در دست اجرا	در دست بهره برداری	فمسطح	مسیر عمیق و نیمه عمیق	کل	عمیق	کل
خط ۱	✓	✓	---	---	✓	۱۷	---	۱۷	---	۵
خط ۲	✓	✓	---	✓	---	---	---	۲۷	۲۷	۲۷
خط ۳ شورایی	✓	✓	✓	---	---	۱۴/۳	---	۱۴/۳	---	۱۴
خط ۴	✓	✓	✓	---	---	---	---	۱۸	۱۸	۱۸
خط ۵	✓	✓	✓	---	---	---	---	۱۲	۱۲	۱۲
خط ۶	✓	✓	✓	---	---	---	---	۹	۹	۹

مسیر خط ۱ قطار شهری کرج

این خط در امتداد خط ۵ قطار حومه ای تهران با گذر از سه ایستگاه کرج، محمدشهر و گلشهر به سمت شهر جدید هشتگرد ادامه می یابد. این خط هم اکنون در دست بهره برداری میباشد.

مسیر خط ۲ قطار شهری کرج

این خط از کمال شهر در شمال غربی کرج آغاز و پس از گذر از میدان دانشگاه، بلوار شهید بهشتی، چهار راه طالقانی، میدان هفت تیر، میدان امام حسین(ع)، میدان شهید سلطانی(ایستگاه متروی کرج واقع در خط ۱) به ملارد ختم میگردد.

این خط هم اکنون در دست اجرا می باشد.

مسیر خط ۴ قطار شهری کرج

این خط از میدان باغستان تا فرودگاه پیام به طول حدود ۱۸ کیلومتر بصورت زیرزمینی.

مسیر خط ۵ قطار شهری کرج

از بلوار آزادی (رجایی شهر) تقاطع شهید مؤذن تا محمد شهر بطول حدود ۱۲ کیلومتر بصورت زیر زمینی.

مسیر خط ۶ قطار شهری کرج

از بلوار تربیت مربی به سمت شهید سلطانی بطول حدود ۹ کیلو متر بصورت زیر زمینی .

مسیر خط ۳ قطار هوایی کرج

این خط به طول ۳/۱۴ کیلومتر و دارای ۱۱ ایستگاه می باشد و از ایستگاه متروی کرج(خط ۱) واقع در میدان شهید سلطانی آغاز و پس از گذر از میدان امام حسین(ع)، میدان جانبازان، بلوار جانبازان(چالوس) به سمت شمال و به تقاطع بلوار شهید مؤذن و باغستان ختم میگردد.

خط ۱ قطار سریع السیر تهران - کرج - گلشهر :

با پیگیری ملی و منطقه ای، عملیات متوقف شده مسیر قطار سریع السیر از شرق به غرب کرج، مجدداً راه اندازی و با همکاری کامل شرکت مترو، بهره برداری از خط مذکور به طول ۱۱ کیلومتر و با دو ایستگاه در اسفند ماه ۱۳۸۳ آغاز گردید که در صورت تامین کسری قطار با تواتر هر پنج دقیقه یک قطار، امکان جابجائی مسافران تهران - کرج - هشتگرد تا سقف ۵۰۰ هزار نفر در شبانه روز را خواهد داشت .

ایستگاه خط سریع السیر در گلشهر کرج بعنوان بزرگترین ایستگاه ریلی شهری در خاور میانه مورد توجه خاص شهروندان قرار گرفته است.